

اخبار اجتماعی

تدوین دستور العمل چگونگی گرفتن رضایت آگاهانه از بیمار

معاون پرستاری وزارت بهداشت یکی از ماموریت‌های ابلاغی وزیر بهداشت به معاونت پرستاری را اهتمام جدی به اخلاق حرفه‌ای و مراقبت‌های معنوی عنوان کرد و گفت: به این منظور کمیته اخلاق پرستاری متشکل از ۲۱ نفر از صاحب‌نظران حوزه پرستاری تشکیل شده است.

مریم حضرتی در نشست علمی حقوق بیمار که در فرهنگستان علوم پزشکی با حضور اساتید پزشکی و پرستاری برگزار شد، با بیان این مطلب، اظهار داشت: در کمیته اخلاق پرستاری مصوب شد که در سال ۱۳۹۷ بر روی سه موضوع گرفتن رضایت آگاهانه، تعیین شاخص‌های بیمارستان اخلاقی و ایجاد حساسیت اخلاقی در پرسنل درمانی کار شود که پیش‌نویس آیین‌نامه‌ها جهت ارائه به کمیته ملی اخلاق بالینی که عالی‌ترین سطح اخلاق در وزارت بهداشت می‌باشد، آماده شده است.

وی هم‌چنین افزود: در حال حاضر، فرم رضایت آگاهانه به شکل نامطلوبی در مراکز درمانی پر می‌شود که این موضوع به عنوان یک دغدغه در معاونت پرستاری در حال پیگیری است.

ایران و عمل‌های زیبایی نامتعارف

سخنگوی وزارت بهداشت با اشاره به برخی اعمال جراحی زیبایی نامتعارف و متناسب به حیوانات گفت: تعداد اعمال جراحی زیبایی نامتعارف در کشور مانسب به اکثر کشورهای دنیا بیشتر است.

ایرج حریری با اعلام این مطلب اظهار داشت: متاسفم که برخی از همکاران مابری اعمال جراحی زیبایی نامتعارف را انجام می‌دهند که ملامت قانونی، علمی و اخلاقی برای آن‌ها وجود ندارد.

وی با بیان این که در مناطق محروم و کمتر توسعه یافته کشور مجبور هستیم از پزشکان خیر برای برخی اعمال جراحی استفاده کنیم، افزود: انتظار داریم که همکاران مابه‌جای انجام عمل‌های غیر ضروری، به خدمت‌رسانی به مردم کشور در مناطق محروم بپردازند.

معاون کل وزارت بهداشت با اشاره به ملاحظات قانونی برخی اعمال جراحی زیبایی نامتعارف خاطر نشان کرد: مجازات‌های تشدید شده و مضاعف برای بروز عوارض اعمال جراحی زیبایی وجود دارد و از برخی انجمن‌های علمی پزشکی نیز درخواست کرده‌ایم که با مواردی که مطابق با اخلاق و موازین علمی و قانونی نیست، حتماً برخورد شود.

جزئیات پرونده تجاوز در شوشتر

دادستان شهرستان شوشتر، جزئیات پرونده فردی که به چند نوجوان در این شهرستان تجاوز و با گرفتن فیلم و عکس آن‌ها را وادار به سکوت کرده، تشریح کرد.

سید قادر موسوی در تشریح جزئیات پرونده فردی که به چند نوجوان در این شهرستان تجاوز و با گرفتن فیلم و عکس آن‌ها را وادار به سکوت کرده است، گفت: در پی انتشار فیلم در فضای مجازی و اطلاع دادستانی از موضوع، فوراً و قبل از شکایت شاکي خصوصی دستگاه قضابه موضوع ورود کرد و این فرد دستگیر و باقرار بازداشت موقت، روانه زندان شد.

وی افزود: تحقیقات تکمیلی در حال انجام است و در مجموع سه نفر در رابطه با این پرونده دستگیر شده‌اند که دو نفر به این عمل شنیع اقدام کرده و یک نفر از آن‌ها به تهیه فیلم مبتدات و روز دیده است. موسوی با تاکید بر رسیدگی سریع وقاطع به این پرونده با توجه به حساسیت موضوع، خاطر نشان کرد: برخی از خانواده‌های این نوجوانان در دادسرا حضور یافته و تاکنون دو خانواده، به طرح شکایت اقدام کرده‌اند.

افراد بیش از آن که برای صرف غذا به رستوران بروند، برای تولید معنی به آن جامی روند و به همین دلیل حاضر می‌شوند، هزینه زیادی برای آن صرف کنند. هزینه غذایی که در رستوران صرف می‌شود، در واقع پولی است که برای تولید و مصرف معنا پرداخت می‌کنند و مهم‌ترین معنایی که از رستوران به عنوان یک نشانه در یافت می‌شود، مدرن‌نیت و مدرن بودن است

می‌شود مدرن شدن پدیده‌های سنتی است که از قرن‌های پیش جزئی از زندگی ایرانیان بوده است. برای مثال هم‌اکنون تشریفات عروسی که به لحاظ فرم یک امر سنتی است، در بیرون از خانه و در رستوران انجام می‌شود. در واقع آن چه باعث رواج یک پدیده مدرن یعنی رستوران شده است، همان سنت کهن است که در قالب تشریفات عروسی انجام می‌شود و بدین ترتیب شاهد رواج یک پدیده مدرن توسط یک امر سنتی هستیم

سخن آخر: غذا و اوقات فراغت!

دکتر فاضلی در مورد صرف غذا به مقوله دیگری هم اشاره می‌کند: اما رستوران رفتن و غذا خوردن در بیرون از خانه تبدیل به مهم‌ترین شکل گذران «اوقات فراغت» در جامعه سنتی ایران شده است، دلالی مانند عدم وجود برنامه، مکان و سرگرمی‌های مناسب برای پر کردن اوقات فراغت در ساختار جامعه، باعث شده غذا خوردن در رستوران، به یک سبک زندگی در فرهنگ خانواده‌های ایرانی تبدیل شود. ویژگی‌های منحصر به فرد رستوران در حوزه فرهنگ شامل مسائلی چون سرپوشیده بودن فضا، امنیت، فضای کنترل شده و آرام و مجموعه رفتارهایی که در این مکان شکل گرفته است، از جمله دلالی لست که قابلیت استفاده خانوادگی از این مکان را در میان خانواده‌های ایرانی افزایش داده است.

و در نهایت در کنار این ویژگی‌های فرهنگی، شاهد تنوع بالایی در انواع غذا، قیمت آن‌ها، گستره مکانی و فراوانی شان هستیم که این امکان را برای افراد و خانواده‌ها فراهم می‌کند تا با ارزش‌های فرهنگی و پیغامهای اقتصادی مختلف و درآمد و سلیقه‌های متفاوت قادر به انتخاب غذایی مطابق با آن چه می‌خواهند، باشند.

نیازهای اولیه بدن نیست، بلکه کمترین آن است و مسائل دیگری مانند نمایش هویت، نشان دادن منزلت و پایگاه اجتماعی، امکانی برای توسعه ارتباطات با دیگران و... در غذا خوردن و سبک‌های تهیه و تزئین آن، اولویت‌های مهمتری شمرده می‌شوند و از آن‌جا که هر کنشی در بر دارنده مجموعه وسیعی از معانی، نشانه‌ها و دلالت هاست، این مسئله اهمیت دارد که فرد غذاپیش را با چه کسی، در چه زمانی و مکانی، چه وقتی و چگونه می‌خورد! چرا که با رشد فردیت، کنش‌های اختیاری و دایره انتخاب ما بیشتر شده و این که فرد چه انتخابی در رابطه با هر کدام از این موارد داشته باشد، دلالت بر معنی و نشانه‌ای متفاوت دارد. بر این اساس اگر به رستوران رفتن و برگزاری مراسم سنتی در این مکان و یک چارچوب فرهنگی نگاه کنیم، می‌توان گفت: افراد بیش از آن که برای صرف غذا به رستوران بروند، برای تولید معنی به آن جامی روند و به همین دلیل حاضر می‌شوند، هزینه زیادی برای آن صرف کنند، هزینه غذایی که در رستوران صرف می‌شود، در واقع پولی است که برای تولید و مصرف معنا پرداخت می‌کنند و مهم‌ترین معنایی که از رستوران به عنوان یک نشانه دریافت می‌شود، مدرن‌نیت و مدرن بودن است. غذا خوردن در بیرون از منزل می‌تواند نشانه مدرن بودن باشد، در مقابل غذا خوردن در خانه که یک سبک سنتی است. در این میان می‌بینیم حتی واژه رستوران هم ترجمه نشده است و هم‌چنان به عنوان یک واژه انگلیسی-فرانسه باقی مانده. بنابراین تمایل به مدرن شدن یا امروزی شدن است که غذا خوردن در رستوران را به عنوان اوقات فراغت به امری بهنجار تبدیل کرده است.

افرادى که به رستوران می‌روند، اکثراً کسانی‌اند که تمایل بیشتری به مدرن شدن و نمایش دارند. البته این بدین معنا نیست که افراد سنتی به رستوران نمی‌روند، بلکه عمدتاً در مواقع ضروری و اجبار که غذای خانگی در دسترس آنان نیست، به رستوران می‌روند. این دو معنی با هم متفاوت است. گرچه به نظر می‌رسد هر روز بر تعداد کسانی که ترجیح می‌دهند در رستوران غذا صرف کنند، افزوده می‌شود.

سنت‌ها مدرن شده‌اند!

همچنین دکتر فاضلی با اشاره به رابطه میان رستوران و مدرنیت به پدیده دیگری نام می‌برد با عنوان «مدرن شدن سنت‌ها» در ایران. او معتقد است: باتوجه به آن چه در مورد رستوران به عنوان یک پدیده مدرن گفته شد که ارزش‌ها و انگاره‌های مخصوص به خودش را دارد و با گذشت زمان به شیوه‌ای رایج در میان ایرانیان تبدیل شده، آن چه مشاهده

در ایران بسیاری از خوراکی‌ها رابطه متقابلی با ساختار اسطوره‌ای ایرانیان دارد. فرهنگ غذایی ایرانیان چیزی فراتر از پخت و ترکیب انواع مواد غذایی است. غذاها در ایران تفاوت‌های قومی و طبقاتی افراد، و منش و خصلت و باورهای آن‌ها را نشان می‌دهد. بنابراین غذاهای می‌توانند به طور نمادین و رمزی ساختار فرهنگی و انگاره‌های دینی – آیینی جامعه‌مان را با «زبانی» ویژه بازگو کنند.

انسان شناسان عادات غذایی، به غذا به عنوان کلیتی پیچیده از فعالیت‌های آشپزی، تمایل‌ها و تنفرها، آگاهی جمعی، اعتقادات، تابوها، موهومات و استعاره‌ها و ترکیب انواع مواد غذایی است. غذاها در ایران تفاوت‌های قومی و طبقاتی افراد، و منش و خصلت و باورهای آن‌ها را نشان می‌دهد. بنابراین غذاهای می‌توانند به طور نمادین و رمزی ساختار فرهنگی و انگاره‌های دینی – آیینی جامعه‌مان را با «زبانی» ویژه بازگو کنند. به گفته دکتر معصومه ابراهیمی، این اصطلاحی است که نزد انسان شناسان علاقه‌مند به مقوله غذا شناخته شده است: «زبان غذا» زبان غذا یعنی نشانه‌ای در رفتار غذا خوردن، معنای مذهبی – قومی پزشکی، جادویی و حتی ارزشمندی و قداست آن. غذا به نوان «خوراکی» صرفا برای ادامه حیات نیست، بلکه چنان که «لوی استروس جامعه‌شناس» اشاره می‌کند: غذا، ابزار «فکر کردن» هم هست. استراوس همواره بر کشف لایه‌های پنهان میان عادت‌های غذایی و مراسم و آیین‌های مربوط به غذا خوردن متمرکز بود برای پیدا کردن رابطه‌ای بین غذا و روابط انسانی در اجتماع. او به ارزش‌های نمادین و بر معنی غذا(علاوه بر ارزش‌های فیزیولوژیکی آن) تاکید داشت. استراوس با قرار دادن «آشپزی» در کنار «زبان» به عنوان دو عامل مهم متمایز کننده انسان از حیوان، آشپزی را «مثلث پخت و پز» می‌داند.

غذا به خودی خود تعریف پذیر نیست، بلکه با توجه به سیستم ارتباطی مشخصی قابل تعریف است. به عقیده استراوس غذا می‌تواند نمادی نشانگر خویشتن را برای انس گرفتن با این عادت پسندیده فراهم آورد. بنابراین پدر و مادر به عنوان اولین و بهترین معلم باید بکوشند شوق مطالعه و خواندن کتاب را در فرزند خویش شکوفا کنند.

پیرو مطالب ذکر شده بنابراین اگر در خانواده‌ای، والدین و دیگر اعضا به مطالعه و خواندن کتب مختلف علاقمند باشند، فرزندان نیز بر اساس یادگیری مشاهده‌ای و شیوه‌های الگوبرداری این عادت را بنابراین اصل نقش‌پذیری و تقلید در درون خویش نهادینه می‌کنند. بالعکس این حالت، اگر در خانواده‌ای هیچ یک از اعضا اهل مطالعه و کتاب خوانی نباشند و از سرگرمی‌های دیگری برای گذراندن اوقات خود استفاده کنند که با کتاب خواندن هیچ ارتباطی ندارد به گونه‌ای که در چنین فضایی حتی آثاری از روزنامه‌ها و مجلات هم دیده نشود، به هیچ وجه نباید انتظار داشت که کانون خانوادگی آنها، فرزندان اهل مطالعه و کتاب خوان را به جامعه تحویل دهد.

بنابراین روانشناسان معتقدند محیط و شرایط خانوادگی، روش‌های تربیتی و آموزشی که والدین به کار می‌برند همراه با طرز نگارش و تفکر آنها در رابطه با موضوع کتاب خوانی نقش بسیار حائز اهمیت در شکل‌گیری شخصیت فرد و پرورش انسانی علاقه‌مند به کتاب و اهل مطالعه دارد. از این رو

آشپزی، تمایل‌ها و تنفرها، آگاهی جمعی، اعتقادات، تابوها، موهومات وابسته با تولید و تهیه و مصرف غذا و در یک کلام یک مفهوم فرهنگی بزرگ‌نگاه می‌کنند. به عنوان یک مفهوم فرهنگی بزرگ، غذا در مواجهه و ارتباط با بسیاری از مفاهیم فرهنگی دیگر قرار دارد. غذا به عنوان یک فعالیت معنی‌دار بر روابط اجتماعی استوار است؛ اعتقادات و دین، کیفیت و کمیت آن را تعیین می‌کند بسیاری از الگوهای اقتصادی بر آن تأثیر دارند. در واقع همان طور که سیستم‌های پزشکی در بیماری و ارتقای سلامت نقش دارند، عادات تغذیه‌ای نیز نقش اجتماعی اساسی تر و فراتر از یک تغذیه معمولی بازی می‌کنند. هر چند انسان شناسان فرهنگی معتقدند غذا یک ضرورت حیاتی است و در نهایت یک پدیده فیزیولوژیک است، اما امروزه، به طور خاص به نقش غذا در فرهنگ پرداخته‌اند. خانم دکتر معصومه ابراهیمی مدیر بخش مردم شناسی در دانشنامه ایران درباره فرهنگ غذایی و مکتب آشپزی ایرانی می‌گوید: مقوله خوراک و فرهنگ آشپزی هر جامعه برآمده از فضای تاریخی-جغرافیایی آن جامعه است و عوامل بسیاری در شکل‌گیری آن دخالت دارند. بنابراین خوراک‌ها و فرهنگ غذایی هر جامعه‌ای می‌تواند شیوه‌های رفتاری، باورها و اعتقادات دینی-مذهبی مردم را بازگو کند.

آشپزی، تمایل‌ها و تنفرها، آگاهی جمعی، اعتقادات، تابوها، موهومات وابسته با تولید و تهیه و مصرف غذا و در یک کلام یک مفهوم فرهنگی بزرگ‌نگاه می‌کنند. به عنوان یک مفهوم فرهنگی بزرگ، غذا در مواجهه و ارتباط با بسیاری از مفاهیم فرهنگی دیگر قرار دارد. غذا به عنوان یک فعالیت معنی‌دار بر روابط اجتماعی استوار است؛ اعتقادات و دین، کیفیت و کمیت آن را تعیین می‌کند بسیاری از الگوهای اقتصادی بر آن تأثیر دارند. در واقع همان طور که سیستم‌های پزشکی در بیماری و ارتقای سلامت نقش دارند، عادات تغذیه‌ای نیز نقش اجتماعی اساسی تر و فراتر از یک تغذیه معمولی بازی می‌کنند. هر چند انسان شناسان فرهنگی معتقدند غذا یک ضرورت حیاتی است و در نهایت یک پدیده فیزیولوژیک است، اما امروزه، به طور خاص به نقش غذا در فرهنگ پرداخته‌اند. خانم دکتر معصومه ابراهیمی مدیر بخش مردم شناسی در دانشنامه ایران درباره فرهنگ غذایی و مکتب آشپزی ایرانی می‌گوید: مقوله خوراک و فرهنگ آشپزی هر جامعه برآمده از فضای تاریخی-جغرافیایی آن جامعه است و عوامل بسیاری در شکل‌گیری آن دخالت دارند. بنابراین خوراک‌ها و فرهنگ غذایی هر جامعه‌ای می‌تواند شیوه‌های رفتاری، باورها و اعتقادات دینی-مذهبی مردم را بازگو کند.

ایرانهایی توضیح می‌دهد: در ایران بسیاری از خوراکی‌ها رابطه متقابلی با

شما چه طوری غذا می‌خورید؟ چه غذاهایی می‌خورید؟ در انتخاب غذا و نوع پختن آن، چه ویژگی‌های فردی، خانوادگی، اجتماعی و اقلیمی تأثیر می‌گذارد؟

اصلاً به این فکر کرده‌اید که «غذا خوردن» هم برای خودش سازوکار ویژه‌ای دارد و رفتاری کاملاً اجتماعی است که هم بر اجتماع تأثیر می‌گذارد و هم از آن تأثیر می‌پذیرد؟ به این نکته فکر کرده‌اید که حتی نوع وسایلی که برای پخت و پز و نیز سرو غذا انتخاب می‌کنید، باز هم قیفاً یک رفتار اجتماعی است؟ خیلی ساده اندیشی است اگر فکر کنیم که مادر انتخاب و روش‌های پختن غذا و نیز در انتخاب ظرفی که برای کشیدن و خوردن غذا استفاده می‌کنیم، از اطرافیان مان تأثیر نمی‌گیریم و فقط تابع سلیقه و اشتهاى شخصی خودمان هستیم. نه این طور نیست. نه فقط نوع غذا، نه فقط روش‌های پخت و پز، بلکه شیوه‌ها و روش‌های و مکان‌های غذا خوردن را از اطرافیان خود و از جامعه‌ای که در آن زندگی می‌کنیم یاد می‌گیریم، بی آن که متوجه باشیم یا به آن دقت کرده باشیم.

غذا خوردن

یک فعالیت اجتماعی است!

انسان شناسان عادات غذایی، به غذا به عنوان کلیتی پیچیده از فعالیت‌های

نقش خانواده‌ها در ترغیب فرزندان به مطالعه و کتابخوانی

کتاب؛ ضرورتی انکارناپذیر

فانزه ناصح، دکترای روانشناسی عمومی

آمار سرانه مطالعه ایرانیان در کشوری که به مهد تمدن و فرهنگ کهن پارسی معروف است، تنها پانزده عدد وارقلمیست که جز افسوس و ندامت اطلاعات دیگری را در اختیار افراد نمی‌گذارد. در پیدایش و شکل‌گیری این اندوه عظیم، همه افراد جامعه به فرآیند نقش و وظایفی که بر عهده دارند در هر سطح و جایگاه اجتماعی و با هر طبقه فرهنگی‌ای سهیم هستند. از این رو به مناسبت آغاز هفته کتاب و کتابخوانی فرصت را غنیمت شمرده تا اندکی به اهمیت و مزایای مطالعه و کتاب خوانی در دوران کودکی اشاره کنیم. عادتى که به عنوان یک رفتار اجتماعى برای آموزش و فراگیری آن به همت، همکاری و همراهی خانواده‌ها و به ویژه والدین نیاز است. چرا که پدران و مادران به عنوان نخستین

الگوهایی که با کودک کان در تعامل هستند، نقش خطیر و مهمی را می‌توانند در پرورش روحیه مطالعه و هم‌چنین تقویت میزان علاقه‌مندی فرزند خویش به کتاب و کتاب خوانی داشته باشند. در عصر حاضر باتوجه به پیشرفت‌های روزافزون علم و تکنولوژی اهمیت مطالعه و کتاب خواندن بر هیچکس پوشیده نیست، از این رو بر اساس تحقیقات و پژوهش‌های انجام شده روانشناسان معتقدند پایه‌های پرورش روحیه علاقه‌مندی به مطالعه در کودک کان به عنوان یکی از مهمترین روش‌های توانمندسازی آنان باید از دوران طفولیت بنیان گذاشته شود. بنابراین بر اساس مطالعات و روانشناسی می‌توان گفت یکی از عادات بسیار خوبی که لازم است والدین از دوران کودکی در فرزند خویش پرورش دهند، «عادت کتابخوانی» است. از این رو باتوجه به اینکه خانواده اولین نهادیست که کودک در فضای آن می‌تواند در پیچه‌های قلب خویش را برای پذیرش عادات و رفتارهای نیکویی چون کتاب و کتاب خوانی بکشد، بسیار مهم است که والدین برای فرزند

کارشناسان روانشناس همواره بر والدین تاکید می‌کنند که عادت به مطالعه را به عنوان یکی از ارکان اصلی تعلیم و تربیت، باید از نخستین سال‌های زندگی فرزند خویش به او یاد دهند. برای رسیدن به این مهم پدران و مادران با تنظیم یک برنامه‌ای مدون و همچنین اختصاص زمانی مشخص برای کتاب خوانی می‌توانند مهارت خواندن و مطالعه کردن را در وجود کودک خویش نهادینه کنند. بنابراین ضرورت والدین با انتخاب کتاب‌هایی متناسب با سن و سال، و میزان فهم فرزند خویش و همچنین سازگار با روحیه کنجکاوی کودکانه در زمانی معین و مکانی مشخص به کتاب خواندن برای فرزند خویش مشغول شوند تا به این ترتیب الگوی رفتاری کتاب خوانی را به جای کتاب گریزی در وجود وی پایه‌گذاری کنند. بر پایه مطالب مطرح شده برای تحقق این مهم افزون بر خانواده‌ها باید رسانه‌های عمومی همچون صداوسیما، نهاد‌های مرتبط همانند آموزش و پرورش با بهره‌مندی از راهبردهای روانشناسان متخصص و مجرب، گام‌هایی موثر در راستای تدوین برنامه‌هایی جامع و کاربردی به منظور افزایش فرهنگ مطالعه برای نوجوانان و جوانان در دستور کار خویش قرار دهند تا به این ترتیب در آینده نزدیک شاهد پرورش کودکان و نوجوانانی کتاب‌خوان و اهل مطالعه برای ایران عزیزمان باشیم.